

ОБЛІКОВА КАРТКА

об'єкта культурної спадщини

Флігель житловий

(найменування об'єкта)

Вид	Тип	Категорія пам'ятки
Архітектура та містобудування	Споруда	Місцевого значення

6. Дата утворення об'єкта:

1888 р., 1947 р. – надбудова

7. Місцезнаходження об'єкта:

М.Київ, Шевченківський р-н, вул.Пушкінська 35-б

8. Охоронний № пам'ятки:

231/2

9. Дати і № рішень, відповідно до яких узято на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Наказ Міністерства культури і туризму України від 07.09.2006 № 747/0/16-06

10. Функціональне використання:

Сучасне використання	Первісне призначення	Інші (протягом часу існування об'єкта)
Житловий будинок	Прибутковий будинок (флігель)	

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Будівля стоїть в глибині садиби, паралельно червоній лінії вулиці, формує другий ряд забудови кварталу; знаходиться в кварталі, що обмежений вулицями Пушкінською, Червоноармійською, бульваром Т.Шевченка
Характеристика об'єкта	Прибутковий будинок чотириповерховий, на підвалах, прямокутний в плані, з невеликим виступом у двір. Покрівля двосхила, вкрита залізом, перекриття плоскі. Внутрішнє планування секційно-коридорне. Композиція головного фасаду симетрично-осьова. Вісь симетрії акцентована неглибоким ризалітом. Ризаліт первісно завершувався напівциркульним фронтоном, який увінчаний скульптурним зображенням жіночої голівки на тлі раковини. Надбудований четвертий поверх завершено спрощеним лучковим фронтоном з балюстрадою. Вісь ризаліта виділена високим напівциркульним вікном сходів та великою розеткою над ним. Над головним входом виконаний картуш з ініціалом "М" (від прізвища власника Міхельсона). Міжповерхові карнизи і рустовані лопатки створюють рівномірне ритмічне членування фасаду.

Затверджено

Наказ Мінікультури та Держбуду від 13.05.04.
№295/104

Внесено зміни відповідно до наказу
Міністерства культури і туризму України від
07.09.2006 № 747/0/16-06

ОБЛІКОВА КАРТКА

об'єкта культурної спадщини

Флігель житловий

(найменування об'єкта)

Вид	Тип	Категорія пам'ятки
Архітектура Історія	Споруда	Нововиявлена (щойно виявлена)

1. Дата утворення об'єкта:

1888 р., 1947 р. – надбудова

2. Місцезнаходження об'єкта:

М.Київ, Шевченківський р-н, вул.Пушкінська 35-б

3. Охоронний № пам'ятки:

Охоронний номер не присвоєно

4. Дати і № рішень, відповідно до яких узятو на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Наказ комітету охорони і реставрації пам'яток історії, культури та історичного середовища м.Києва від 16.05.94 №10.

5. Функціональне використання:

Сучасне використання	Первісне призначення	Інші (протягом часу існування об'єкта)
Житловий будинок	Прибутковий будинок (флігель)	

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Будівля стоїть в глибині садиби, паралельно червоній лінії вулиці, формує другий ряд забудови кварталу; знаходиться в кварталі, що обмежений вулицями Пушкінською Червоноармійською, бульваром Т.Шевченка
Характеристика об'єкта	Прибутковий будинок чотириповерховий, на підвалах, прямокутний в плані, з невеликим виступом у двір. Покрівля двосхила, вкрита залізом, перекриття плоскі. Внутрішнє планування секційно-коридорне. Композиція головного фасаду симетрично-осьова. Вісь симетрії акцентована неглибоким ризалітом. Ризаліт первісно завершувався напівциркульним фронтоном, який увінчаний скульптурним зображенням жіночої голівки на тлі раковини. Надбудований четвертий поверх завершено спрощеним лучковим фронтоном з балюстрадою. Вісь ризаліта виділена високим напівциркульним вікном сходів та великою розеткою над ним. Над головним входом виконаний картуш з ініціалом "М" (від прізвища власника Міхельсона) Міжповерхові карнизи і рустовані лопатки створюють рівномірне ритмічне членування фасаду.

	використанням ренесансно-барокових стилізацій. У декорі використано аркатурні пояски, “сухарики”, ліпні підвіконні і надвіконні рельєфи з рослинними мотивами. Інтер'єр був оформлений з використанням історичних стилізацій. Збереглася кована огорожа сходових маршів. Ліпні плафони з мотивами мавританського мистецтва, російського деревного різьблення ренесансу та барокко не збереглися. У 1906-1908 роках в будинку мешкав Малков Григорій Митрофанович (1869-?) – лікар, вчений, професор Київського університету, завідувач кафедри окремої патології і терапії. Працював на Вищих жіночих курсах. 1911 року доглядав у клініці смертельно пораненого П.А.Столипіна, за що отримав подяку від імператора. У 1906-11 рока тут жив Северцов Олексій Миколайович (1866-1936) – зоолог, академік РАН і ВУАН. З 1902 року – професор, завідувач кафедри зоології Київського університету. Один із засновників еволюційного напрямку в морфології. На початку XX століття в садібі містився Селянський поземельний банк, який здійснював операції з надання селянам позик для придбання землі.
Наявність творів мистецтва	Немає

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця)

Є елементом історичної міської садиви по вулиці Пушкінській, 35, до якої входять будинки №№35-а, 35-б

8. Ступінь схоронності об'єктів:

Задовільний	

9. Наявність науково-проектної документації:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв.№

10. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Генеральний план з позначенням зон охорони	1	2003р.	Візіком
План об'єкта	1	1964р.	БТІ
Фото загального вигляду об'єкта	2	1989р.	

Облікову картку склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Київський науково-методичний центр по охороні, реставрації та використанню пам'яток історії, культури і заповідних територій Головний спеціаліст	Історик	Мокроусова О.Г.		18.01.06

Керівник органу охорони культурної спадщини

(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

КОРОТКА ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Вул.Пушкінська 35-б

Будинок розташований на території історичного району “Нова Будова”, що почав формуватися у 1830-х роках, у зв’язку з будівництвом Нової Печерської фортеці, коли мешканці з Печерська переселялися на нові позаміські землі. Розпланування вулиці Пушкінської і сусідніх тісно пов’язано також з будівництвом київського університету. Будівля стоїть по червоній лінії вулиці, в ряду щільної забудови кінця XIX-початку XX століття; в кварталі, що обмежений вулицями Пушкінською, Червоноармійською, бульваром Т.Шевченка.

Історія садиби, в якій розташований будинок №35-а, простежується з 1860-х років. Первинна забудова садиби була малоповерховою, дерев’яною, розрідженою.

Значні будівельні роботи розпочав 1884 року новий власник садиби – Фрідріх Густавович Міхельсон (1840, м.Вейссенштейн – 1908, м.Київ), який займав поважне місце в громадському житті Києва. Був київським купцем I гільдії, крупним підприємцем і одним з найбагатших домовласників Києва. Багато років обирався гласним (депутатом) міської думи. На початку XX століття йому належало шість ділянок з великими прибутковими домами. Мешкав по вул.Пушкінській 40. Після смерті Міхельсона майно перейшло у спадок до його дітей у спільне володіння. На початку 1920-х років майно садиби було націоналізоване, квартири у будинках перетворено на комунальні.

Міхельсон володів двома сусідніми садибами №35 та 37, що становили єдиний архітектурно-майновий комплекс. Історично до нього входили чотири будинки – фасадні №35-а та 37-а і два флігелі - №35-б, 37-б, які розташовані паралельно головним садибним корпусам і замикають подвір’я. Забудова комплексу утворена у декілька етапів.

1884 року був зведений триповерховий кам’яний будинок (сучасний №35-а) за проектом відомого київського архітектора Віктора Івановича Сичугова. Підписку на проведення будівельного нагляду за будівництвом видав технік Павло Васильович Воронцов.

У 1888 році було споруджено 3-поверховий флігель у садибі, розташований паралельно фасадному будинку, по одній з ним осі. Проект флігеля не зберігся, хоча виходячи з планувально-конструктивних та декоративних особливостей будинку, його автором також міг бути В.І.Сичугов.

У 1946 році на замовлення дирекції київської швейної фабрики ім.Смирнова-Ласточкина було розглянуте питання про можливість надбудови одного поверху над будинком. Надбудова була виконана у 1947 році за проектом архітектора Маланчука.

В будинках садиби №35 проживали відомі діячі науки і культури. У 1909-14 роках в квартирі №8 (за тодішньою нумерацією) жив Кнауер Фрідріх (Федір) Іванович (1849-1917) – філолог-санскритолог, доктор наук, доцент і професор кафедри порівняльного мовознавства Київського університету. В роки проживання у цьому будинку викладав на Вищих жіночих курсах. Член Історичного товариства Нестора-літописця. Помер у Томську.

У 1906-1908 роках в будинку мешкав Малков Григорій Митрофанович (1869-?) – лікар, вчений, професор Київського університету, завідувач кафедри окремої патології і терапії. Працював на Вищих жіночих курсах. 1911 року доглядав у клініці смертельно пораненого П.А.Столипіна, за що отримав подяку від імператора.

У 1906-11 роках тут жив Северцов Олексій Миколайович (1866-1936) – зоолог, академік РАН і ВУАН. З 1902 року – професор, завідувач кафедри зоології Київського університету. Один із засновників еволюційного напрямку в морфології.

До 1903 року в будинку жив Шіллер Микола Миколайович (1848-1910) – фізик, професор Київського університету, очолював першу в Україні кафедру теоретичної фізики. Був автором підручників і навчальних посібників.

На початку XX століття в садибі містився Селянський поземельний банк, який здійснював операції з надання селянам позик для придбання землі.

Прибутковий житловий будинок є характерним прикладом житлової забудови Києва, традиційним елементом міської садиби Києва. Зблокований з сусіднім фасадним об'ємом №37-а, разом вони утворюють один з найнасиченіших пластичних фрагментів ансамблевого характеру в забудові вулиці. Садиба - рідкісний зразок вирішення великого прибуткового комплексу в стилістиці історизму на основі дублювання однакових проектів на одній вулиці.

Розташований в зоні регулювання забудови I категорії.

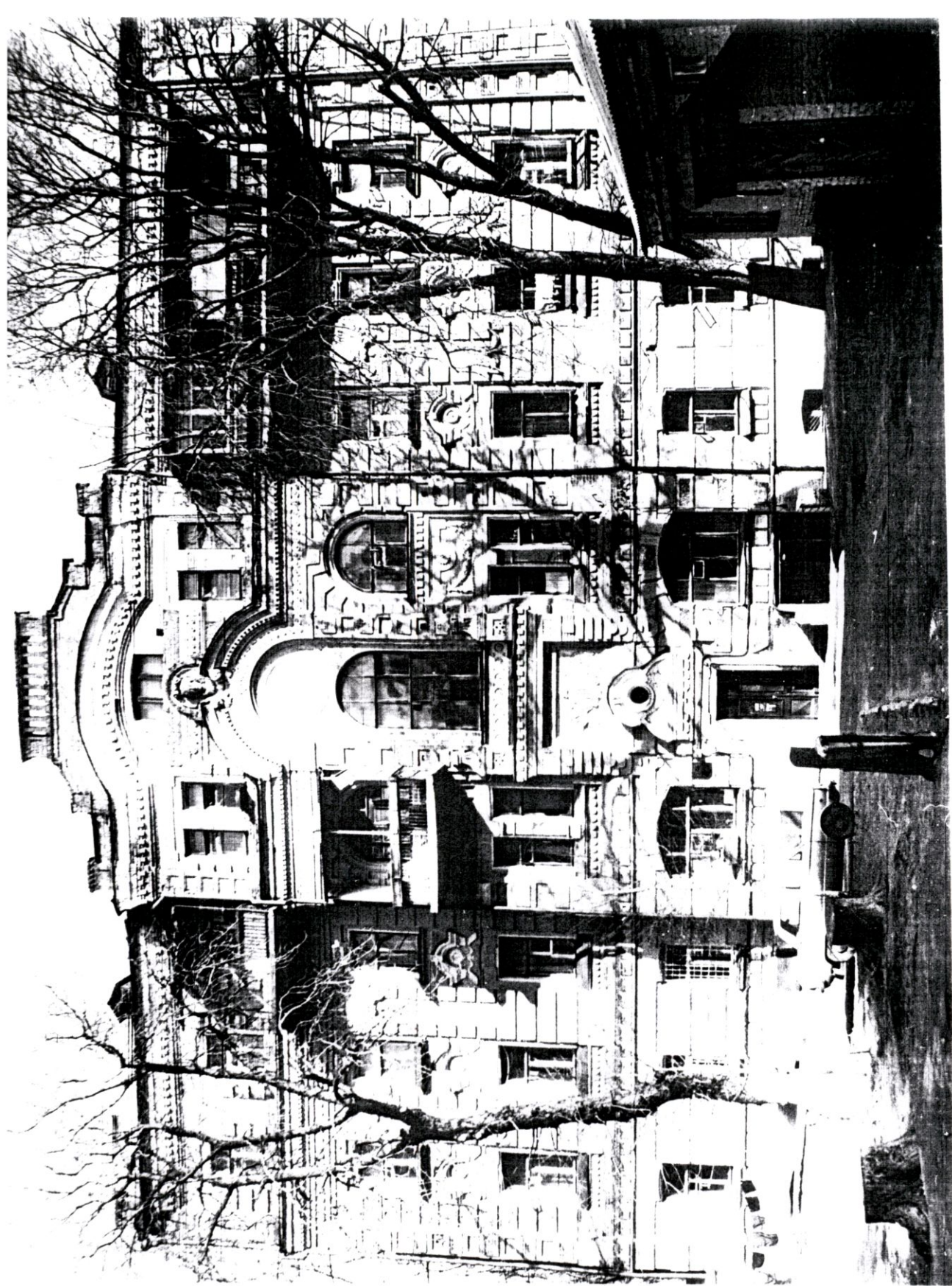
Джерела:

Сердюк О., Шулешко І., Мокроусова О. Інвентаризація на будинок по вулиці Пушкінській 35-б. – К. 1996

Кальницький М. Фрідріх Міхельсон – володар “міста в місті”. - Янус. Нерухомість. - 1998. - №20 (жовтень)

Кальницький М., Рилкова Л., Скібіцька Т., Федорова Л. Садиба 1884-96, в якій проживали відомі діячі науки і культури, містилася явочна квартира підпільної групи І.Д.Кудрі. - Звід пам'яток історії та культури України. Київ. Т. II. - К. 2003. - С. 1021-1023

Виконавець: головний спеціаліст відділу обліку пам'яток Київського науково-методичного центру Мокроусова О.Г.

Вул. Пушкінська 35 Б. Гризень. Тоновий фасад.
Рік 1989р.

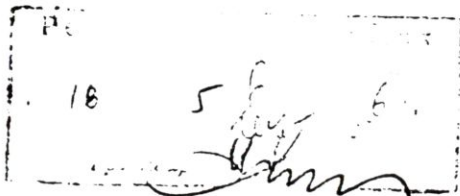
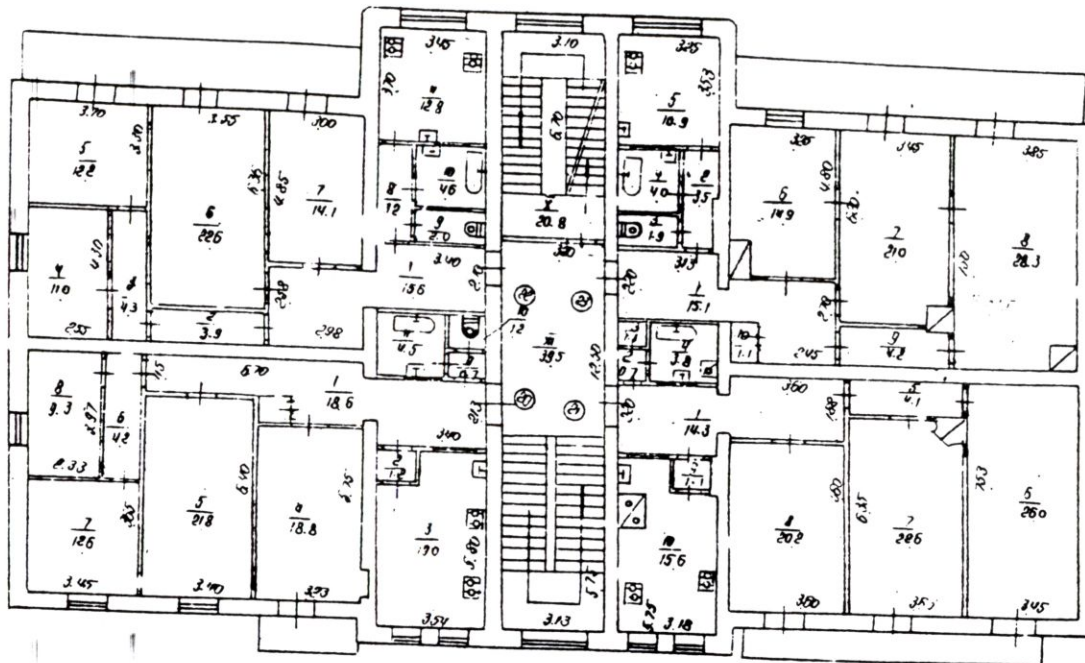

Вул. Пушкінська 35-Б. Ірпінь. Дворовий двір.
Рік 1989р.

ПОЭТАЖНЫЙ ПЛАН

НА СТРОЕНИЕ ЛИТЕР Б

по улице П. ШКУРОВОЙ дом № 55 кв. № 3008
района Дружбы г. Киев

М А С Ш Т А Б 1:200

10.5 1964 г. Снял с натуры

12.5 1964 г. Вычертил

1964 г. Проверил бригадир

Козлов

Кириллова

Монин

Старший инженер

УТВЕРЖДАЮ

Начальник бюро

Ген. мех РНТС МКХ УССР, Киев, Пироговская, 2, Зах. 3431-1600, 13.12-62 г.

